ARVAMUS

SÕNUMID

Maaelu Edendamise Sihtasutus (MES) finantseerib 100 miljoni krooni ulatuses põllumeeste kevadtöid

Laen on mõeldud põllumajandustoodete esmatootmisega tegeleva mikroettevõtja käibekapitalilaenu (kevadtööde läbiviimise) finantseerimiseks. Mikroettevõte on ettevõte, mis annab tööd vähem kui 10 inimesele ja mille aastakäive või aastabilansi kogumaht ei ületa 2 miljonit eurot ehk 31 293 200 krooni. MESi finantseeritud kevadtöödelaenu väljastab ettevõtjale krediidiasutus, kes on sihtasutusega sõlminud koostöölepingu väikese ja keskmise suurusega ettevõtjate sihtotstarbeliseks finantseerimiseks. Laenu tähtaeg on kuni üks aasta ja maksimaalne summa ühele ettevõtjale kuni 1 miljon krooni.

„Sihtasutus annab laenu läbi panga väikestele põllumajandusettevõtetele ja talupidajatele. Lisaks saab krediidiasutus vastavalt vajadusele ise volituse alusel vormistada laenule tagatiseks kuni 80% MESi garantii," selgitas MESi juhatuse esimees Raul Rosenberg. „Suuremate põllumajandustootmisega tegelevate ettevõtjate laenuvajadus kevadtöödeks on oluliselt suurem. Seetõttu on MES teinud põllumajandusministeeriumile ettepaneku leida veel täiendavalt kuni miljard krooni. Praegu oleme valmis pakkuma suurematele ettevõtetele laenude garantiisid ühe ettevõtja kohta kuni 39 miljonit krooni, kokku kõigile ettevõtjatele kuni 1,5 miljardit krooni," lisab Rosenberg.

Kevadtööde rahastamiseks on kolm võimalust:

- pank laenab MESi vahenditest ja laenaja tagatistega;
- pank laenab MESi vahenditest koos MESi garantiiga;
- pank laenab omavahenditest ja annab MESi eest garantii.

MESi koostööpartnerid kevadtöödelaenude väljastamisel on Bank DnB NORD A/S Eesti filiaal, Aktsiaselts Eesti Krediidipank, Marfin Pank Eesti AS, Nordea Bank Finland Plc Eesti filiaal, AS Hansapank, AS SEB Pank, Tallinna Äripanga AS ja AS UniCredit Bank Eesti filiaal.

ARDO NÕMM
MES-i finantsjuht

Maksu- ja tolliamet kutsub üles tellima e-maamaksuteadet

Kuna maamaksuteadete väljastamise aeg on lähenemas, palub maksuhaldur kõigil e-maksuameti kasutajatel tellida endale elektrooniline maamaksuteade ning säästa sel moel nii raha kui loodust.

Elektrooniliste maamaksuteadete osakaal on erinevalt MTA teistest e-teenustest hetkel hämmastavalt väike. E-maamaksuteated moodustavad kõigist maksuteadetest vaid 3%, samas enamiku maksudeklaratsioonide e-protsent on juba üle 90. Seetõttu kaalub maksuhaldur sel aastal kiirema tulumaksutagastuse pakkumist tagastamiste esimestel päevadel vaid neile maamaksu maksjaist tuludeklaratsiooni esitajatele, kes on tellinud elektroonilise maamaksuteate.

Maamaksuteateid saadetakse kokku ligi 456 000 tükki, e-teateid on kliendid seni tellinud vaid veidi üle 15 000, samas esitas eelmisel aastal oma tuludeklaratsiooni elektroonselt 246 000 maamaksuteate saajat. Ligi sajale tuhandele neist saadab maksuhaldur e-postiga ka märgukirjad üleskutsega paberteatest loobuda.

Kui e-maksuteadet tellinud klientide arv ei tõuse, kulub paberil maksuteadete trükkimisele ja saatmisele selle ning järgneva kahe aasta jooksul kokku ligikaudu 13 miljonit krooni.

Maamaksu rakenduse leiab e-maksuametist/e-tollist, kui valida rubriigi Nõuded ja kohustused menüüst Maamaks. Elektroonilise maamaksuteate tellimiseks tuleb rubriigi avalehel "e-maksuteate tellimine" teha märge lahtrisse "Soovin tutvuda maamaksu andmetega e-maksuametis/e-tollis ega soovi maksuteadet paberkandjal". Oluline on sealsamas kontrollida, et e-maksuametis on olemas maksumaksja korrektne e-posti aadress.

Elektroonse maksuteate tellinuile saadetakse e-posti aadressile info, millal maamaksuteate e-maksuametist leiab. Lisaks saadab MTA enne maksu tasumise tähtaega meeldetuletuse, kui kliendi ettemaksukontol olev summa ei ületa eesolevat kohustust. Paberil maksuteate saajatele sellist meeldetuletust ei saadeta.

Maamaks tasutakse endiselt kolmes osas ning maksu tasumise tähtajad on 15. aprill, 15. juuli ning 15. oktoober.

Täiendavat infot saab MTA kodulehelt www.emta.ee , maamaksu infotelefonil 8800816 või e-posti aadressil maa@emta.ee.

TR

Toidupakendil peab kajastuma õige teave

Toitumisalasest teabest on viimasel ajal palju räägitud nii Eestis kui ka Brüsselis. Septembri lõpus vastu võetud Euroopa Parlamendi resolutsioon ülekaalulisusega võitlemise kohta toonitab, et etikettidel peab olema piisav info toiduainete toiteväärtuse kohta. Pisitasa kasvab inimeste hulk, kes teadvustavad endale, et suurem osa haigustest tuleneb elustiilist. Selle muutmine aga pole alati nii lihtne, isegi kui peamist – tahet, jätkub. Oluline osa on informatsioonil, eelkõige sellisel infol, mis puudutab toiduainete tegelikku toiteväärtust. Enamasti pole aga lihtne kirevalt pakendilt seda vajalikku infot leida või on ta sellises kirbukirjas, mida ilma luubita ei näegi.

Selge on see, et etikettidel on mõju inimeste poodlemisharjumustele. Miks muidu neid nii pilkupüüdvaks kujundatakse. Seega peame tagama, et inimesed saaksid etikettide põhjal teha informeeritud otsuseid.

Praegu Euroopa Parlamendis arutluse all olev toidumärgistamise eelnõu puudutab peamiselt toiduainete toiteväärtuse andmeid ning info asetust pakendil. Kohustuslik on esitada energia, rasva, küllastunud rasvhapete ja süsivesikute sisaldus viitega suhkrutele ja soola sisaldus (100 gr, 100 ml või portsjoni kohta) märgistuse kõige nähtavamal osal ehk pakendi esiküljel, kusjuures tähesuurus peab olema vähemalt 3 mm. Paki tagaküljel tuleb välja tuua toitaine soovitatavad kogused. Liikmesriikidel on eelnõu kohaselt vaba voli välja töötada vabatahlikud märgistusvormid.

Valgusfoorisüsteem

Ühe ideena on välja pakutud *traffic light* ehk eestikeeli valgusfoorisüsteem. See tähendab sisuliselt seda, et kaubad on lisaks üldandmetele tähistatud ka värvidega, näiteks punane tähendaks kõige ebatervislikumat, roheline tervislikku kraami. Valgufoorisüsteemi vastased hoiatavad, et see ei arvesta tootjate huve. Kes siis ikka "punast" kraami ostma hakkab ja pealegi on tooteid, mida on raske kvalifitseerida. Näiteks nagu sool ja suhkur, mille mõju tervisele sõltub ju eelkõige kogusest. Keeruliseks teeb asja ka see, et üks ja sama toiduaine - näiteks majonees, võib olla väga erineva kalorsusega. Kuhu siis see piir tõmmata? Vaatasin Tallinna toidupoodides ringi ja näiteks Felixi Formeer majoneesis on 100 grammi kohta energiasisaldus 421,7 kcal, süsivesikuid 2,3 grammi ning rasvu 45,3 grammi, välismaisel Hellmansil oli energiasisaldus aga 696 kcal, süsivesikuid 2,1 grammi ning rasvu 76 grammi.

Toiduainetetööstuse ettevõtted on hiljuti võtnud kasutusele märgistuse, mis sisaldab soovitavat päevase tarbimise kogust (guideline daily amounts ehk GDA), mis peaks aitama tarbijal sobilikku otsust teha. Teatud loogika on valgusfoorisüsteemil siiski olemas, seda igasuguste vastuargumentide kiuste. Ilmselt hakatakse mitmeid toiduained tootma nii, et vähem oleks sees tervisele kahjulikke aineid. Ja inimesed saaksid teha teadlikumat valikut. Värvilist märgistust toetavad tarbijakaitseorganisatsioonid üle Euroopa. Inglismaal, kus see teema on olulisel kohal, viidi 2007. aastal läbi uuring, milles küsitleti 17000 lapsevanemat ja 80 protsenti neist toetas valgusfoorisüsteemi. Samuti toetab Inglismaal seda süsteemi Briti Arstide Liit.

Komisjoni eelnõu praegusest variandist on valgusfoorisüsteem siiski välja jäänud, aga vaidlused sel teemal kindlasti jätkuvad.

Veel üks võimalik lahendus

Üks huvitav lahendus, millel võib olla potentsiaali ka Euroopa Liidus, on rakendust leidnud Ameerika Ühendriikides. Süsteemi, mille töötasid välja Yale'i ülikooli teadlased, hakati kasutama siin-seal USAs ning seda nimetatakse *Overall Nutritional Quality Index* (ONQI). Selles on kalkuleeritud tervislikkus ja toiteväärtus ning asetatud toiduained 100 palli süsteemi. Sellise süsteemi kasutamise eeliseks on, et lisaks toitainete sisalduse teadasaamisele (nagu *guideline daily amounts*) ja sellele, kas toode on hea või halb (valgusfoorisüsteem), näitab see ära, kui tervislik on üks toiduaine teisega võrreldes. Juurviljad muidugi saavad rohkem punkte kui praetud tooted. Nii näiteks brokkoli ehk spargelkapsas saabki 100 punkti, aga peekon ainult ühe.

Ma arvan, et ka Eesti toitumiseksperdid võiksid nimetatud ideedele oma hinnangu anda. Esialgse kava kohaselt hääletab Euroopa Parlament eelnõu üle selle aasta märtsis.

KATRIN SAKS
Euroopa Parlamendi tarbijakaitsekomisjoni liige

Lõuna-Järvamaa koostöökogu abil saab taotleda toetusi Leader-meetmest

Kohalik tegevusgrupp Lõuna-Järvamaa Koostöökogu avab Leader-strateegia rakendamiseks alates 6. aprillist kahe meetme taotlusvoorud – meede "Elukeskkond ja kogukonnateenused" ning meede "Ettevõtluse mitmekesistamine".

Meede „Elukeskkond ja kogukonnateenused" on suunatud elukeskkonna parendamisele ning isikuteenustevõrgu laiendamisele. Eesmärgiks on piirkonna heakorrastamine, sportlike ja vaba aja veetmise võimaluste laiendamine, huviharidusega tegelemiseks võimaluste loomine ning kohalikele elanikele isikuteenuste kättesaadavuse paranemine.

Toetust saavad taotleda Lõuna-Järvamaa Koostöökogu piirkonnas ehk Türi, Väätsa ja Imavere valla territooriumil tegutsevad mittetulundusühingud, sihtasutused, seltsingud, ettevõtjad s.h. FIE-d, kohalikud omavalitsused ja kohalik tegevusgrupp.

Minimaalne toetussumma projektile on 10 000 krooni. Maksimaalne toetussumma projektile on ühel aastal 1 000 000 krooni objekti kohta. Toetuse määr mittetulundusühingutele, sihtasutustele, kohalikele omavalitsustele võib olla kuni 90%, ettevõtjatele kuni 60% projekti kogumaksumusest, infrastruktuuri investeeringute puhul kuni 60% projekti kogumaksumusest. Meede on käsitletav riigiabina ja allub vähese tähtsusega abi reeglitele. 3 aasta jooksul vähese tähtsusega abi toetus ühele taotlejale on kuni 3 129 320 krooni (200 000 eurot).

Meede „Ettevõtluse mitmekesistamine" on suunatud elukvaliteedi parandamisele ning maamajanduse mitmekesistamisele. Eesmärgiks on toetada kohalikku initsiatiivi ning maapiirkondade arengut soodustavaid tegevusi, suurendada tööhõivet ning vaba tööjõu (sh maal elavate naiste) rakendamist maaelu mitmekesistamise valdkondades.

Toetust saavad taotleda Lõuna-Järvamaa Koostöökogu piirkonnas ehk Türi, Väätsa ja Imavere valla territooriumil tegutsevad äriühingud ja füüsilisest isikust ettevõtjad, ettevõtjaid ühendavad mittetulundusliku organisatsioonid, kohalikud omavalitsused ja kohalik tegevusgrupp.

Maksimaalne toetussumma on projekti kohta 300 000 krooni. Toetuse määr võib olla ettevõtjatel kuni 60%, MTÜ-del ja KOV-idel 90% projekti kogumaksumusest.

Meede on käsitletav riigiabina ja allub vähese tähtsusega abi reeglitele. 3 aasta jooksul vähese tähtsusega abi toetus ühele taotlejale kuni 3 129 320 krooni (200 000 eurot)

Mõlema taotlusvooru kohta leiate täpsema informatsiooni, taotlusvormid ning juhendmaterjalid Lõuna-Järvamaa Koostöökogu veebilehelt (www.koostookogu.ee). Taotlusi võetakse vastu 6. aprillist kuni 30. aprillini Lõuna-Järvamaa Koostöökogu kontoris, aadressil Wiedemanni 1, Türi, 72213 või posti teel.

Toetuste taotlemist tutvustavad infopäevad toimuvad alates 23. märtsist Väätsal, Imaveres ja Türil. Infopäevad on osalejatele tasuta, täpsed toimumiskohad ja –ajad leiate veebilehelt www.koostookogu.ee ning kuulutustelt.

NB! Juhul, kui PRIA teeb muudatusi Leader-meetme määruses või ettekirjutusi kohaliku strateegia rakendmiseks, teavitatakse taotlejaid sellest täiendavalt veebilehe vahendusel.

ÜLLE LEESMAA,
Lõuna-Järvamaa Koostöökogu tegevjuht

LÕUNA-JÄRVAMAA KOOSTÖÖKOGU

LEADER EESTI Toetab Euroopa Liit